

Спрощення процедур торгівлі в Україні: проблеми та перешкоди

(за результатами опитування представників бізнесу)

Оксана Кузяків, Айше Халілова

Експерти проекту «Діалог зі сприяння торгівлі»

Проект «Діалог зі сприяння торгівлі»

*Сприяння розвитку торгівлі через діалог між
представниками громадянського суспільства та органами
державної влади*

Загальна мета:

Зміцнення потенціалу бізнес-асоціацій і неурядових організацій щодо визначення і підтримки реалізації заходів політики з сприяння розвитку торгівлі, що створює цим підґрунтя для успішної інтеграції України в світову економіку, зокрема інтеграцію в ЄС.

Проект «Діалог зі сприяння торгівлі»

Основні результати:

- Зміцнений потенціал бізнес-асоціацій та НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки процесу їхнього виконання, а також інформаційно-просвітницька робота щодо змін;
- Розроблений стандартизований інструмент моніторингу та оцінки ходу виконання заходів з сприяння розвитку торгівлі; проведено чотири етапи моніторингу та оцінки, включаючи опитування 1000 фірм в рамках одного етапу;
- Більше залучення бізнес-асоціацій та НУО до діалогу з органами державної влади стосовно заходів з сприяння розвитку торгівлі;
- Зменшення торгових витрат, що стимулює розвиток міжнародної торгівлі.

Структура презентації

ОПИС ОПИТУВАННЯ

ПРОБЛЕМИ при здійсненні ЗЕД: ЗАГАЛЬНА КАРТИНА

ПРОБЛЕМИ НА МИТНИЦІ

ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ, ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

ВИСНОВКИ

Мета і охоплення 1-го етапу опитування

Мета:

- **моніторинг та оцінка бар'єрів в торгівлі**
- розробка на основі отриманих даних **Індексу легкості ведення торгівлі (ІЛВТ)** – інтегрального показника для порівняння простоти здійснення експортно-імпоротної діяльності в Україні у різні періоди і в різних регіонах.

Часове охоплення:

- перший етап опитування представників підприємств відбувся у період з 15 січня до 15 лютого 2015 року.

Географічне охоплення:

- 233 підприємства із одинадцяти областей України.
- найбільше анкет було заповнено представниками підприємств із Дніпропетровської області, найменше – із Рівненської.

Розподіл респондентів за регіонами України (% анкет)

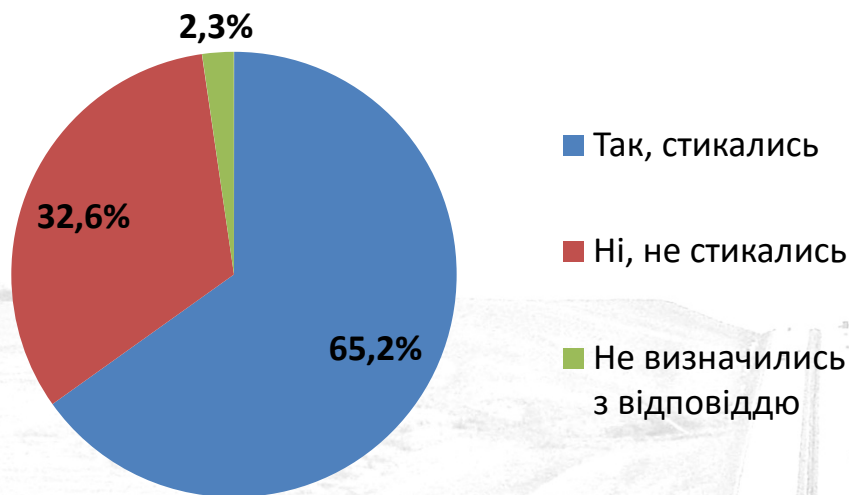

Сфера діяльності підприємств-учасників опитування

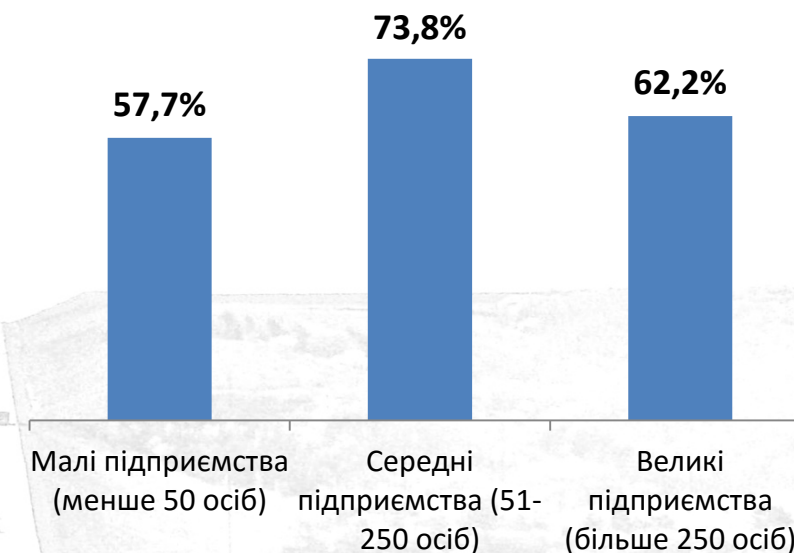

Чи стикались Ви особисто із перешкодами при здійсненні експортної діяльності?

Розподіл відповідей

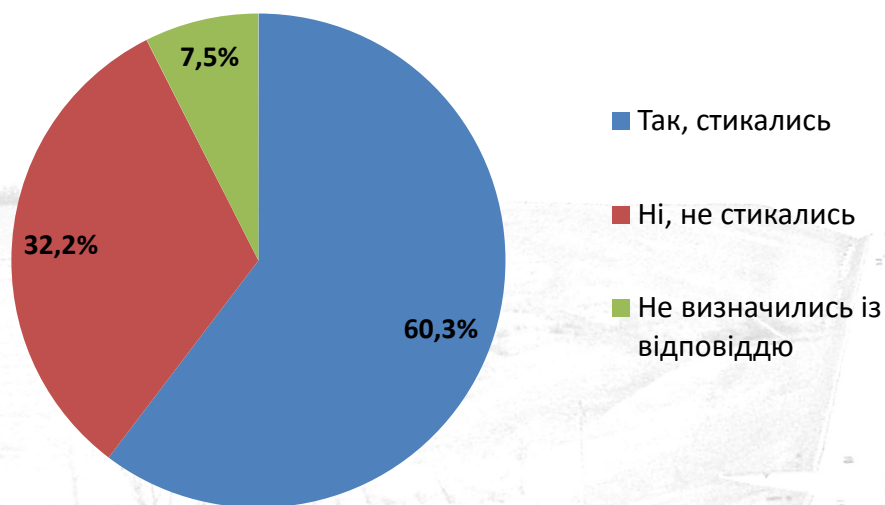

Респонденти, які надали ствердну відповідь

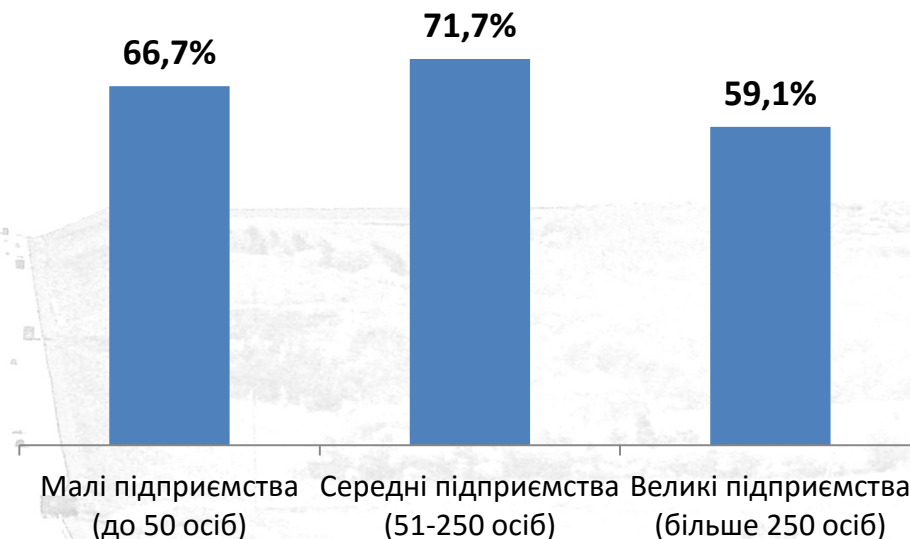

Чи стикались Ви особисто із перешкодами при здійсненні імпортової діяльності?

Розподіл відповідей

Респонденти, які надали ствердну відповідь

Найбільші проблеми при здійсненні експортної діяльності, % відповідей

Примітка: респонденти мали змогу обрати до 3-ох варіантів відповідей

Найбільші проблеми при здійсненні імпортової діяльності, % відповідей

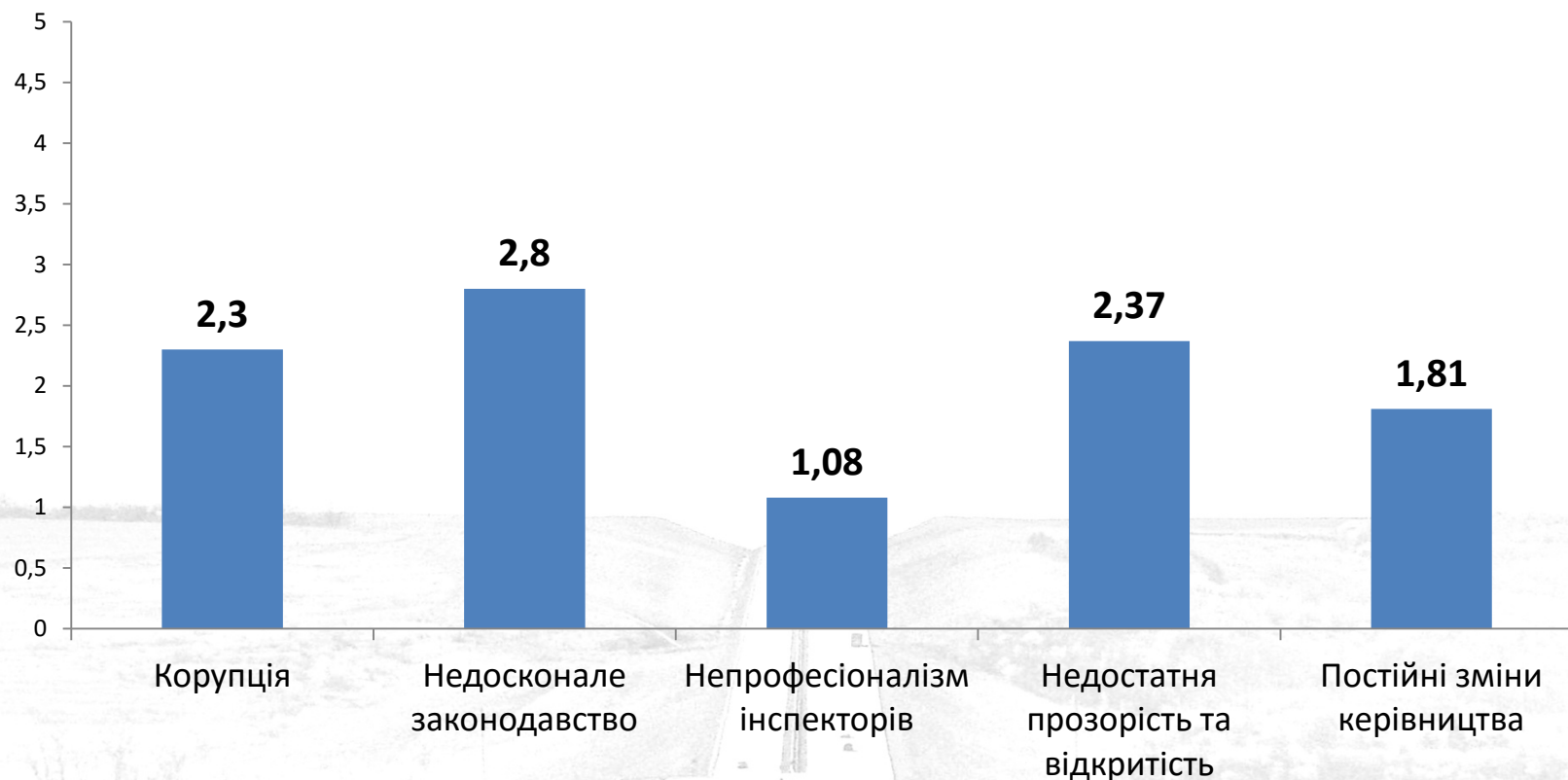
Примітка: респонденти мали змогу обрати до 3-ох варіантів відповідей

Загальна оцінка ефективності роботи митних органів

Більшість опитаних вважає: незалежно від оцінки ефективності роботи митниці, існує потреба у її реформуванні

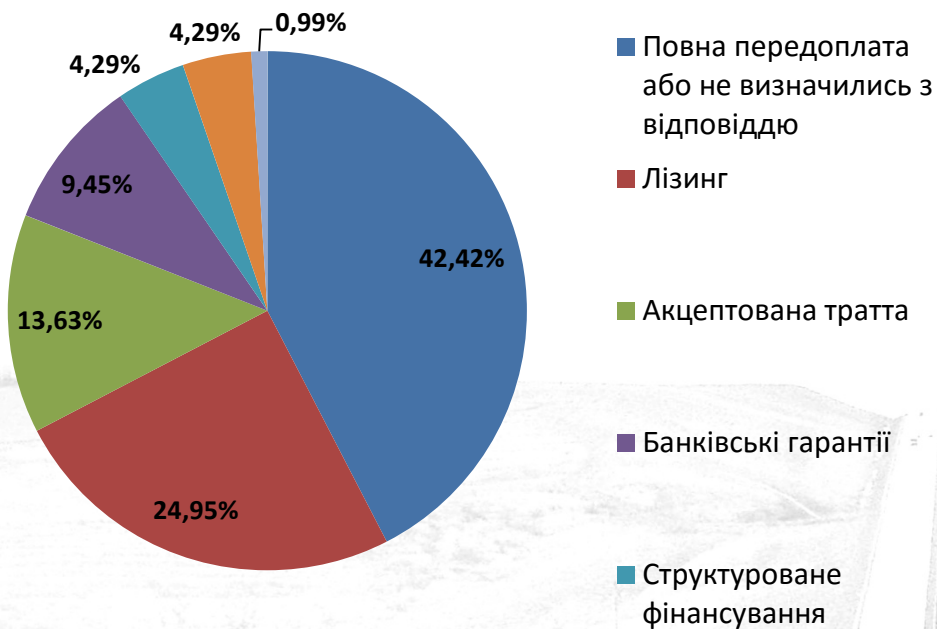

Найбільші проблеми у роботі митниці

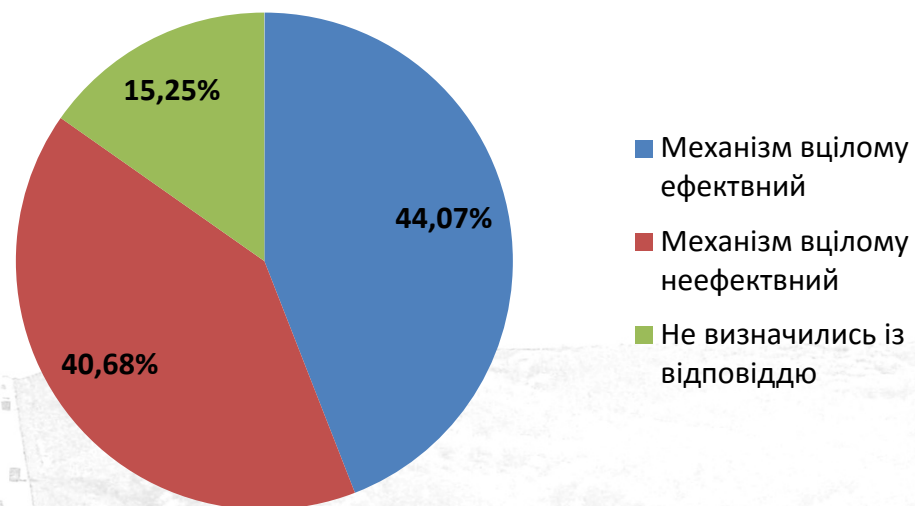
* середній бал, 1-найменша проблема, 5-найбільша

Використання фінансових інструментів

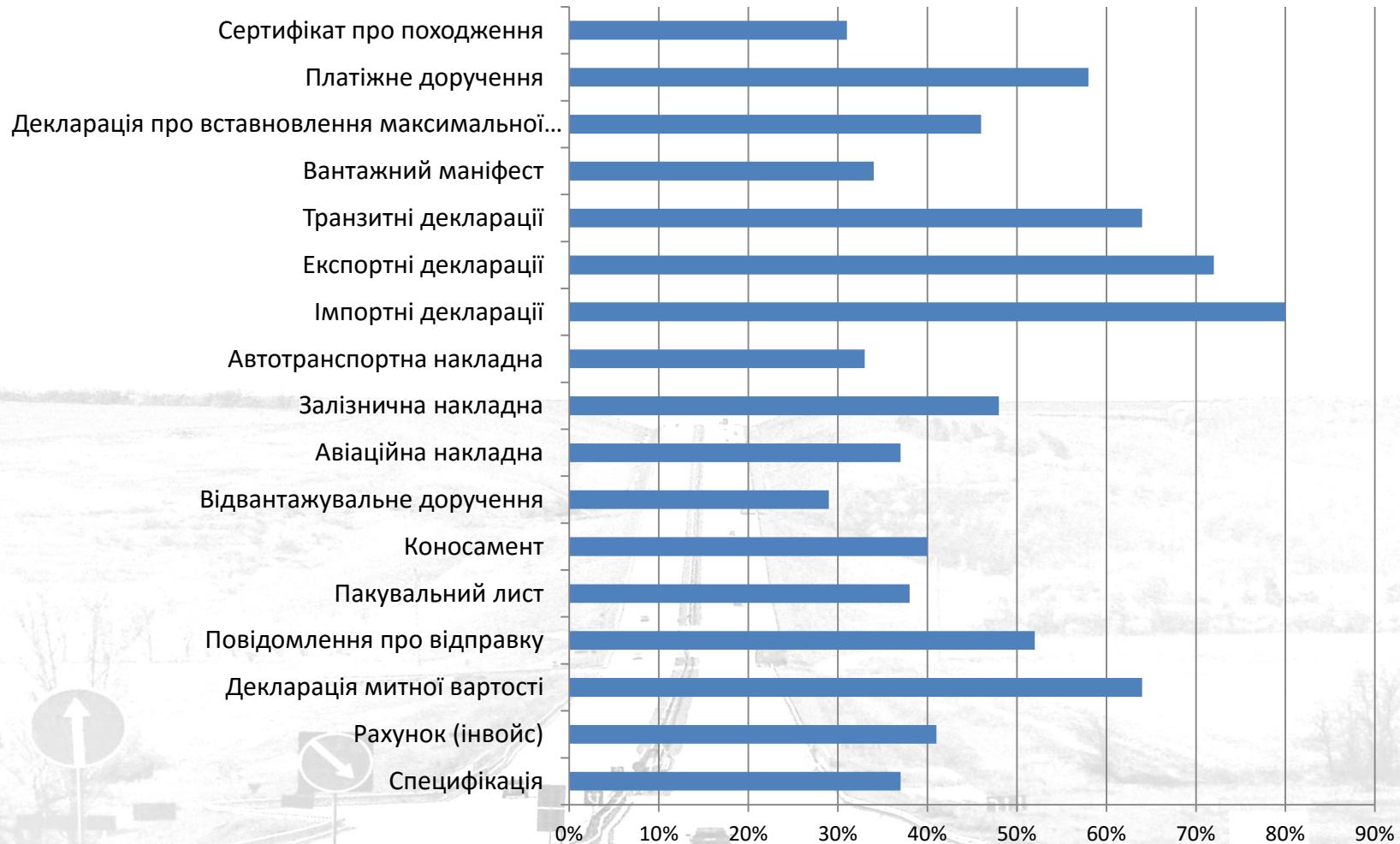
Джерело: результати опитування представників підприємств

Оцінювання митної вартості (ефективність механізму)

Джерело: результати опитування представників підприємств

Відсоток використання форми електронного запису для окремих видів документів

Джерело: результати опитування представників підприємств

Джерела отримання інформації

В інформуванні експортерів ключову роль відіграють ТПП.

** Під інформуванням ми маємо на увазі надання інформації про експортно-імпортні процедури, документальні вимоги, технічні регламенти, стандарти на продукцію, транспортні та логістичні послуги.*

ВИСНОВКИ

- 65,2% респондентів-експортерів і 60,3% респондентів-імпортерів зіштовхувались з проблемами при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
- Найбільшими перешкодами для здійснення експортної діяльності згідно результатів опитування є:
 - неефективний механізм відшкодування ПДВ,
 - значний рівень бюрократизації,
 - велика кількість дозвільних документів для експорту,
 - непередбачуваність державної торговельної політики.
- Найбільшими перешкодами для здійснення імпоротної діяльності згідно результатів опитування є:
 - Різкі коливання курсів валют,
 - складність митного і податкового законодавства України,
 - непрозорість процедур на митниці при оформленні імпорту,
 - низька купівельна спроможність населення.
- Розподіл перешкод має як географічні, так і галузеві відмінності, що ставить специфічні виклики перед торговельною політикою.

ВИСНОВКИ

- Незалежно від оцінки ефективності роботи митниці, абсолютна більшість респондентів зазначила, що існує потреба у її реформуванні.
- Найбільшими проблемами на митниці учасники опитування визначають:
 - недосконале митне і податкове законодавство,
 - недостатню прозорість та відкритість,
 - корупцію.
- Основними перешкодами для автоматизації документообігу є «недостатність фінансових засобів» і обмежений спектр ІТ рішень, що пропонуються місцевими компаніями.
- Найбільш часто у формі електронного документу подаються експортні та імпорتنі декларації.
- Існує запит від підприємців-суб'єктів ЗЕД на надання інформаційних послуг щодо різних питань зовнішньоекономічної діяльності.
- На сьогодні основним джерелом інформування бізнес-асоціацій, згідно результатів опитування, є торгово-промислові палати.

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

Проект фінансується
Європейським Союзом

Дякую!

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
Рейтарська 8/5-А, Київ 01030, Україна e-mail: institute@ier.kiev.ua
тел.: (044) 278 63 62, факс: (044) 278 63 36

*Проект «Діалог зі сприяння розвитку торгівлі в Україні» реалізується за фінансової підтримки
Європейського Союзу*